Badania prenatalne dla każdej kobiety w ciąży

Data aktualizacji
2024-06-14

Program badań prenatalnych jest skierowany do wszystkich kobiet w ciąży, niezależnie od wieku. Możesz do niego przystąpić w momencie odpowiednim dla danego etapu programu.

Przeczytaj więcej o **programie badań prenatalnych**.

Badania prenatalne

Badania prenatalne diagnozują dziecko w życiu płodowym. Pozwalają w czasie ciąży wykryć poważne wady płodu. Niektóre z nich można zacząć leczyć jeszcze w czasie ciąży albo podjąć terapię natychmiast po porodzie.

Badania prenatalne umożliwiają rozpoznanie m.in.:

- zespołu Downa
- zespołu Turnera
- zespołu Edwardsa
- zespołu Klinefeltera
- fenyloketonurii
- hemofilii
- mukowiscydozy
- wrodzonej łamliwości kości
- rdzeniowego zaniku mięśni
- dystrofii mięśniowej.

Rodzaje badań prenatalnych w programie

Badania prenatalne dzielą się na dwie grupy:

- nieinwazyjne
    - są całkowicie bezpieczne zarówno dla zdrowia matki, jak i dziecka
    - nie ingerują w środowisko płodu
    - ich wykonanie nie prowadzi do powstania żadnych powikłań
    - zalicza się do nich ultrasonografię (USG) oraz testy biochemiczne (z krwi)
    - na nich opiera się przesiewowa diagnostyka prenatalna

- inwazyjne
    - mają na celu zweryfikować nieprawidłowy lub niejednoznaczny wynik badania prenatalnego, uzyskany metodą nieinwazyjną
    - podczas badań pobiera się płyn owodniowy lub fragmenty tkanek płodu do analizy
    - zalicza się do nich amniopunkcję genetyczną, biopsję kosmówki, kordocentezę.

Jak możesz się zgłosić do programu badań

Wybierz poradnię ginekologiczno-położniczą, która realizuje program.

Znajdź najbliższą placówkę wybierz z listy hasło „Badania prenatalne”.

> **Potrzebujesz skierowanie od lekarza prowadzącego ciążę**

Skierowanie na badania

Potrzebne będzie skierowanie od lekarza, aby przystąpić do programu. Rodzaj skierowania zależy od etapu programu, w którym bierzesz udział.

1. Badania nieinwazyjne w ramach programu NFZ może wykonać każda ciężarna kobieta.

- Wykonuje się u kobiet pomiędzy 11. a 14. tygodniem ciąży.
- Skieruje Cię na nie lekarz ginekolog-położnik prowadzący ciążę.
- Zalicza się do nich:
    - poradnictwo i badania biochemiczne
    - poradnictwo i USG płodu w kierunku diagnostyki wad wrodzonych.

Potrzebujesz skierowania z informacją o zaawansowaniu ciąży (wiek ciąży w tygodniach). Wystawia je lekarz, który prowadzi Twoją ciążę.

2. W przypadku wskazań medycznych wykonywana jest pogłębiona diagnostyka.

- Zalicza się do niej:
    - poradnictwo i badania genetyczne
    - pobranie materiału płodowego do badań genetycznych (amniopunkcja lub biopsja trofoblastu, lub kordocenteza).

Wymagane jest skierowanie wystawione przez lekarza prowadzącego ciążę lub z etapu „Poradnictwo i USG płodu w kierunku diagnostyki wad wrodzonych”. Skierowanie powinno zawierać informacje o wskazaniach do objęcia tą częścią programu oraz opis nieprawidłowości i szczegółowe wyniki badań.

Badania genetyczne

Aby się zakwalifikować do badań genetycznych, musisz spełniać co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- wystąpienie w poprzedniej ciąży aberracji chromosomowej płodu lub dziecka
- stwierdzenie wystąpienia strukturalnych aberracji chromosomowych u Ciebie lub u ojca dziecka

- stwierdzenie znacznie większego ryzyka urodzenia dziecka dotkniętego chorobą uwarunkowaną monogenowo lub wieloczynnikową

stwierdzenie w czasie ciąży nieprawidłowego wyniku badania USG lub badań biochemicznych wskazujących na zwiększone ryzyko aberracji chromosomowej lub wady płodu.

Podstawa prawna

Świadczenia opieki zdrowotnej związane z wczesnym wykrywaniem wad wrodzonych są finansowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu

programów zdrowotnych (**Dz.U. 2018 poz. 188**), a także z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia

14 maja 2024 **Dz.U.2024 poz 767**) i załącznikiem nr 5 do

Zarządzenia Nr 56/2024/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 7 czerwca 2024 r.

w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju programy zdrowotne – w zakresach: profilaktyczne programy zdrowotne (ze zm.).

Przeczytaj także

Program badań prenatalnych

Program pozwala określić ryzyko wystąpienia wad płodu oraz ich wczesną diagnostykę. To umożliwia podjęcie leczenia niektórych wad nawet w czasie ciąży

Perinatalna (okołoporodowa) opieka paliatywna – jaka i gdzie

Jeśli Wasza ciąża prowadzi do narodzin letalnie chorego dziecka, macie prawo do szczególnej opieki. Dowiedz się, co Wam przysługuje

Opieka medyczna dla kobiet w ciąży

Przepisy zawierają wiele ułatwień dla kobiet w ciąży i po porodzie. Warto o nich wiedzieć